

Výtvarný odbor - VÝTVARNÁ VÝCHOVA

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Výtvarná výchova napomáha rozvoju a prepojeniu citovej aj rozumovej stránky žiaka. Je to ucelený systém poznávania sveta ,rozvíja city, myslenie, fantáziu i tvorivosť, napomáha uvedomeniu a pestovaniu jedinečnosti a upevňovaniu kladných osobnostných rysov u žiaka. Tvorivosť, vytrvalosť, koncentrácia, schopnosť ucelene pracovať na úlohe až do uzavretia témy rozvíja aj vôľové aspekty dieťaťa. Výtvarná výchova napomáha utváraniu kultúrneho prostredia, čím zastáva významný post v našom spoločenskom živote.

Profil absolventa

Absolvent **prvej časti I. stupňa základného štúdia** - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B):

- ☞ výtvarne pracuje v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu, pracuje s líniou, farbou, tvarom,
- ☞ rozlišuje farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtosť),
- ☞ rozlišuje organické a geometrické tvary, pomenuje kvalitu povrchov, stručne charakterizuje vytvorený artefakt,
- ☞ zvláda techniky: 1. kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou,
2. maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
3. modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
4. jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez ...), vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov,
- ☞ samostatne navrhuje rozmanité technicko-materiálové riešenia, výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy, výtvarne podľa fantázie reaguje na podnety vizuálnej reality,
- ☞ Výtvarné umenie je pre neho zdrojom podnetov, foriem, tém, štúdijne spracováva tieto momenty z histórie aj súčasnosti, orientuje sa v druhoch a štýloch
- ☞ svoju vnímavosť prehlbuje reakciami na rôznorodé podnety z najrozličnejších oblastí kultúry, vedy a spoločenského diania na svojej vekovej úrovni (napr. iné druhy umenia- hudba, divadlo, literatúra... prírodoveda, náboženská a etická výchova, spoločenské udalosti a sviatky)

Absolvent **druhej časti I. stupňa základného štúdia** - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B):

- ☞ vyjadruje svoje predstavy prostredníctvom kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- ☞ vie pracovať s vyjadrovacími prostriedkami
- ☞ vie pracovať so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- ☞ vie pracovať s vlastnými nápadmi a zvoliť príhodnú techniku
- ☞ vie pracovať na zadanú tému,
- ☞ zvláda rozvrhnutie plochy alebo priestoru vo svojej práci
- ☞ rozlíši v práci proporčné a disproporčné zobrazenie v kresbe a plastike
- ☐ ovláda princípy miešania a kontrastov farieb, čiastočne náuku o farbách
- ☞ rozoznáva umelecké slohy a štýly, ich hlavné znaky a približné datovania
- ☞ rozoznáva základné charakteristiky súčasného umenia
- ☞ pracuje s interpretáciou, paralelou, parafrázou, perziflážou podľa zadaného námetu
- ☞ reaguje na zadania spojené s inými umel. druhmi- hudba, literatúra, film, tanec, architektúra
- ☐ ☞ sleduje súčasné dianie v umení vo svete a na Slovensku
- ☞ komunikuje s prehľadom o svojich cieľoch, dokáže obhájiť svoje zámery a realizácie
- ☞ uplatňuje svoj názor v názorovej konfrontácii s cieľom nezávislého prežívania umeleckého diela
- ☞ uvedomuje si prínos štúdia oblasti výtvarného vyjadrovania pre svoj osobnostný rast

Absolvent **II. stupňa základného štúdia**:

- ☞ tvorí umelecké diela na základe vlastného výberu témy aj techniky
- ☞ tvorí na základe vlastného výberu z viacerých zadaní
- ☞ dosahuje štandardnú úroveň vizuálneho zobrazovania
- ☞ zvláda verejnú prezentáciu svojej tvorby,
- ☞ samostatne vyhľadáva a zvláda nové technické možnosti a rozvíja ich
- ☞ výtvarné umenie a vizuálna kultúra sú oblasťami jeho spontánneho tvorivého aj diváckeho záujmu, vyhľadáva možnosti vlastného rastu a prezentácie svojich realizácií a postojov

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy,
ISCED 1B ☞ POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 53

CIELE:

v 1. ročníku žiaci dostávajú možnosť nadviazať na spontánne a hravé postupy detskej tvorby. Snahou vyučovania je posilniť a usmerniť detskú energiu, priniesť žiakom nové podnety, pripraviť nové techniky a nenásilne im ich ponúknuť ako nové možnosti sebavyjadrenia.

OBSAH: výskumy, hry, vytváranie v rôznorodých technikách

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Žiak si osvojí základy výtvarného jazyka. Porozumenie prvkom – aspektom výtvarného jazyka, ktorý sa realizuje v tematických okruhoch: línia, bod, plocha, škvrna, tvar, farba, svetlo, tieň. Podľa priameho pozorovania, ale aj pamäťového cvičenia realizuje figúru, portrét, prírodniny, zátišie, krajinu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Pedagóg tvorivo pristupuje k realizácii výuky. Používa metódy a náročnosť úmerné veku a vyspelosti žiaka. Je žiadúca otvorená paleta výukových a komunikačných postupov, ktoré majú žiakovi ponechať hlavný priestor na slobodné a tvorivé prežívanie a sebarealizáciu. Hlavnou požiadavkou na učiteľa je v tomto štádiu schopnosť pochopiť žiaka, sústrediť sa na individuálny prístup, nevytvárať uniformnú skupinu žiakov, chrániť osobnostné preferencie žiakov.

*2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy,
ISCED 1B POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 53

CIELE:

Snahou vyučovania je posilniť a usmerniť detskú energiu, priniesť žiakom nové podnety, pripraviť nové techniky a nenásilne im ich ponúknuť ako nové možnosti sebavyjadrenia. Výtvarná výchova je cieľovo zameraná do hodnotovej oblasti estetického osvojovania skutočnosti. Okrem racionálnej je hlavnou zložkou výtvarnej výchovy senzúálna a komunikačná. princípy a výrazové prostriedky.

OBSAH:

Pozornosť venujeme primeranému dôrazu na fantazijný svet detí. Pri tvorbe obsahu výtvarnej výchovy sa rovnako prihliada aj k žiakom s ich rôznymi výtvarnými schopnosťami, ako je napr. primeranosť, individuálny prístup v procese osvojovania. Obsah je primárne orientovaný na zážitkovosť vlastného procesu vyučovania, aby pôsobil podnetne a upevnil záujem žiaka o napredovanie.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Samostatná, individuálna a tvorivá realizácia v tematických okruhoch ako v 1. ročníku, rozširovaním o nové objavné formálne postupy a techniky. Žiak na vyššej vekovo primeranej úrovni vytvára za použitia základných prvkov výtvar. jazyka v zadaných tematických okruhoch svoje práce. Rozvíjame sústredenie, zameranosť na danú tému, vytrvalostné kvality žiaka.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Neodmysliteľným základom práce učiteľa je načúvanie záujmom a postrehom žiakov, individualizovaný prístup, ale aj dohľad nad prirodzeným sklonom detí k napodobovaniu spolužiakov. Tu pomáha správna motivácia žiakov, ale aj organizácia výuky a priestoru učebne. Výber metód predstavuje otvorený systém, každá skupina žiakov vyžaduje modifikáciu postupov. Výuka má predovšetkým dbať na slobodné a uvoľnené prostredie podnecujúce osobnosti žiakov.

*3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 53

CIELE:

Snahou vyučovania je posilniť a usmerniť detskú energiu, priniesť žiakom nové podnety, pripraviť nové techniky a nenásilne im ich ponúknuť ako nové možnosti sebavyjadrenia. Rozvoj estetickej citlivosti a schopnosť jej prejavu-vedieť vnímať a hodnotiť krásu prírody, krásu predmetov vytvorených človekom a preniesť tieto podnety do vlastnej tvorivej činnosti žiakov.

Východiskom predmetu je súčasné výtvarné umenie a estetika, súčasný umelecky a esteticky vkus. Individualita žiaka má vplyv na realizáciu úloh vo výchovno-vzdelávacom procese.

OBSAH:

Pozornosť venujeme primeranému dôrazu na fantazijný svet detí. Pri tvorbe obsahu výtvarnej výchovy sa rovnako prihliada aj k žiakom s ich rôznymi výtvarnými schopnosťami, ako je napr. primeranosť, individuálny prístup v procese osvojovania. Obsah je ešte stále primárne orientovaný na zážitkovosť vlastného procesu vyučovania, aby pôsobil podnetne a upevnil záujem žiaka o napredovanie. Pridávame postupne väčšie a náročnejšie práce, zložitejšie úlohy pre rozvoj zručností, zároveň rozvíjame predstavivosť a pojmový aparát. Väčší dôraz kladieme aj na vizuálne realistické zachytenie skutočných predmetov a figúr. Zaraďujeme náročnejšie grafické a modelárske úlohy.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝSTUPY:

Stále viacej sa stretávame s tvorbou založenou na spresňovaní expresívneho, spontánneho detského prejavu, hry postupne modifikujeme do samostatných

úloh, kde každý žiak uvedomejšie a cieľavedomejšie vyjadruje svoje ciele. Žiak používa kombinácie techník, vie ich rozlíšiť, dokáže vymyslieť za pomoci učiteľa pripraviť a realizovať aj vlastné zadanie niekoľkých prác počas školského roka/dôraz na individuálnu predstavivosť a zodpovednosť/.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Samostatná, individuálna a tvorivá realizácia v tematických okruhoch ako v 1. a 2.ročníku je aj v 3. ročníku prioritou. Motivácia, komunikácia, prítiažlivý vzor práce, paleta predstretých možností ale v opodstatnených prípadoch aj trvanie na zadanom postupe, tieto možnosti doplníme podľa konkrétnych situácií. Voľba metód by mala umožniť žiakom sebarealizáciu a tvorivosť, ale v prípadoch, kedy je to opodstatnené, použijeme aj metódy reprodukčné, kopírovacie, technické pomôcky, ale prihliadame na individuálne smerovania žiakov.

*4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 53

CIELE:

Hlavným cieľom je výchova ku tvorivosti. Takáto výchova má význam pre jednotlivca ale aj pre spoločnosť. Výtvarná výchova podnecuje v človeku harmóniu vďaka komplexnosti svojich zložiek.

senzibilita, racionalita, intuícia, intelekt, fantázia, temperament, vedomé i nevedomé duševné aktivity. V tomto ročníku sa zameriavame na hlbšie motivácie a zasadenie poznatkov žiaka do širších spoločenských súvislostí. Naďalej reflektujeme ale hravý a nezaťažovaný prístup detí k tvorivosti, uprednostňujeme dynamickejšie postupy práce prislúchajúce detskému veku.

OBSAH:

Variácie, kombinácie, analytické a syntetické úlohy, dôraz na napredovanie v zvládaní plastických, grafických a maliarskych techník, ktoré postupne dopĺňame na základe individuálnych predpokladov žiaka. V teoretickej časti výuky začíname s úvodnými staťami dejín umenia.

V tomto ročníku je na záver roka uskutočnená skúška posúdením zručností a teoretickej zdatnosti žiaka na základe jeho ročníkových prác, ktorá umožňuje jeho postup do ďalšieho stupňa štúdia.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Stále viacej sa stretávame s tvorbou založenou na spresňovaní expresívneho, spontánneho detského prejavu, hry postupne modifikujeme do samostatných úloh, kde každý žiak uvedomejšie a cieľavedomejšie vyjadruje svoje ciele. Žiak používa kombinácie techník, vie ich rozlíšiť, dokáže vymyslieť za

pomoci učiteľa pripraviť a realizovať aj vlastné zadanie niekoľkých prác počas školského roka/dôraz na individuálnu predstavivosť a zodpovednosť/. Hravé činnosti sú postupne primerane veku nahradzované uvedomelejšou prácou.

Žiak pomáha aj pri prácach obslužných a reprodukčných/tlač grafiky na lise, opravy keramických výrobkov.../

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 4. ročníku je rovnako dôležitá ako v predchádzajúcich motivácia, komunikácia, prítiažlivý vzor práce, paleta predostretých možností ale v opodstatnených prípadoch aj trvanie na zadanom postupe, tieto možnosti doplníme podľa konkrétnych situácií .Voľba metód by mala umožniť žiakom sebarealizáciu a tvorivosť, ale v prípadoch, kedy je to opodstatnené, použijeme aj metódy reprodukčné, kopírovacie, technické pomôcky ,ale prihliadame na individuálne smerovania žiakov. Výber závisí od tematického celku, konkrétnej úlohy, námetu a techniky.

*1.ročník,2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B □ **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0 (skupinové vyučovanie) poprípade 12 hodín ročne v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 54 □

CIELE: Esteticko-výchovná kompetencia predmetu sa svojim cieľom orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj s ďalšími zložkami výchovy.

Hlavným cieľom je výchova ku tvorivosti. Takáto výchova má význam pre jednotlivca ale aj pre spoločnosť. Výtvarná výchova podnecuje v človeku harmóniu vďaka komplexnosti svojich zložiek.

senzibilita, racionalita, intuícia, intelekt, fantázia, temperament, vedomé i nevedomé duševné aktivity. V tomto ročníku sa zameriavame na hlbšie motivácie a zasadenie poznatkov žiaka do širších spoločenských súvislostí. V tomto ročníku sa zameriavame na utuženie vôľových a výkonových charakteristík žiaka, stále dbajúc na vek.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY: Ročník zodpovedá 5.ročníku Základnej školy. .
Obsah realizujeme v tematických okruhoch: v plošnom vytváraní-75%obsahu v kreslení, maľovaní a v grafickej tvorbe v priestorovom vytváraní, približne 25% obsahu vyučovania- modelovanie, sochárstvo, z mäkkých i tvrdých materiálov, tradičných a nových materiálov. Možnosti vizuálnej skutočnosti realizujeme prostredníctvom vecných, dvoj a trojrozmerných štúdií predmetu, zátišia, prírodnín, krajiny, figúry, portrétu. .

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V tomto ročníku je rovnako dôležitá ako v predchádzajúcich motivácia, komunikácia, prítiažlivý vzor práce, paleta predostretých možností ale v opodstatnených prípadoch aj trvanie na zadanom postupe, tieto možnosti doplníme podľa konkrétnych situácií .Voľba metód by mala umožniť žiakom

sebarealizáciu a tvorivosť, ale v prípadoch, kedy je to opodstatnené, použijeme aj metódy reprodukčné, kopírovacie, technické pomôcky, ale prihliadame na individuálne smerovania žiakov. Výber závisí od tematického celku, konkrétnej úlohy, námetu a techniky.

Napriek skupinovému vyučovaniu sa predpokladá vyhranená individuálna práca učiteľa s jednotlivými žiakmi v skupine.

*2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie) poprípadne 12 hodín ročne v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 54

CIELE:

Esteticko-výchovná kompetencia predmetu sa svojim cieľom orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj s ďalšími zložkami výchovy.

Hlavným cieľom je výchova ku tvorivosti. Takáto výchova má význam pre jednotlivca ale aj pre spoločnosť. Výtvarná výchova podnecuje v človeku harmóniu vďaka komplexnosti svojich zložiek.

senzibilita, racionalita, intuícia, intelekt, fantázia, temperament, vedomé i nevedomé duševné aktivity. V tomto ročníku sa zameriavame na hlbšie motivácie a zasadenie poznatkov žiaka do širších spoločenských súvislostí. V tomto ročníku sa zameriavame na utuženie vôľových a výkonových charakteristík žiaka, stále dbajúc na vek.

V obsahu zohľadňujeme proporčnosť zastúpenia jednotlivých technických disciplín – kresba, maľba, grafika, priestorové vytváranie, zapojením súčasných elektronických médií, filmu a videa .

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ

ŠTANDARDY - VÝSTUPY: Ročník zodpovedá 6.ročníku Základnej školy.

Obsah realizujeme v tematických okruhoch: v plošnom vytváraní-75%obsahu v kreslení, maľovaní a v grafickej tvorbe v priestorovom vytváraní, približne 25% obsahu vyučovania- modelovanie, sochárstvo, z mäkkých i tvrdých materiálov, tradičných a nových materiálov. Rešpektujeme rôzne individuálne záujmy žiakov. Tvorba žiakov zahŕňa nápad-myšlienku až po celkovú realizáciu prostredníctvom výtvarných techník.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

tomto ročníku je rovnako dôležitá ako v predchádzajúcich motivácia, komunikácia, prítlačlivý vzor práce, paleta predostretých možností ale v opodstatnených prípadoch aj trvanie na zadanom postupe, tieto možnosti doplníme podľa konkrétnych situácií .Voľba metód by mala umožniť žiakom sebarealizáciu a tvorivosť, ale v prípadoch, kedy je to opodstatnené, použijeme aj metódy reprodukčné, kopírovacie, technické pomôcky, ale prihliadame na individuálne smerovania žiakov. Výber závisí od tematického celku, konkrétnej úlohy, námetu a techniky.

Napriek skupinovému vyučovaniu sa predpokladá vyhranená individuálna práca učiteľa s jednotlivými žiakmi v skupine.

*3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy,
ISCED 2B POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)
poprípade 12 hodín ročne v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku
UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 54

CIELE:

Esteticko-výchovná kompetencia predmetu sa svojim cieľom orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj s ďalšími zložkami výchovy.

Hlavným cieľom je výchova ku tvorivosti. Takáto výchova má význam pre jednotlivca ale aj pre spoločnosť. Výtvarná výchova podnecuje v človeku harmóniu vďaka komplexnosti svojich zložiek.

senzibilita, racionalita, intuícia, intelekt, fantázia, temperament, vedomé i nevedomé duševné aktivity. V tomto ročníku sa zameriavame na hlbšie motivácie a zasadenie poznatkov žiaka do širších spoločenských súvislostí. V tomto ročníku sa zameriavame na utuženie vôľových a výkonových charakteristík žiaka, stále dbajúc na vek.

V obsahu zohľadňujeme proporčnosť zastúpenia jednotlivých technických disciplín – kresba, maľba, grafika, priestorové vytváranie, zapojením súčasných elektronických médií, filmu a videa .

OBSAH:

Obsah možno charakterizovať aspektami- poznávanie výtvarného jazyka, prvky vo vzájomných vzťahoch, výtvarné operácie, zobrazovanie vizuálnej skutočnosti. Tieto aspekty sa vo vyučovacom procese môžu vzájomne prelínať, kombinovať, zlučovať. Obsahom vyučovania naďalej zostáva transponovanie osvojených myšlienok, názorov, techník a zručností do realizovaného diela.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ

ŠTANDARDY - VÝSTUPY: Ročník zodpovedá 7.ročníku Základnej školy.

V tomto ročníku žiak zvláda nové a rozvíja známe grafické techniky, pričleňujeme maliarske techniky/olejomaľba, gvaš, maľba ihlou, špeciálne techniky. Možnosť využitia rozširujúcich disciplín ako keramika, tvorba šperku, textilná tvorba, design, inštalácia v priestore, telová tvorba (body art) krajinná tvorba, tvorba prostredia, tvorba objektu. /

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

tomto ročníku je rovnako dôležitá ako v predchádzajúcich motivácia, komunikácia, príťažlivý vzor práce, paleta predostretých možností ale v opodstatnených prípadoch aj trvanie na zadanom postupe, tieto možnosti

doplníme podľa konkrétnych situácií .Voľba metód by mala umožniť žiakom sebarealizáciu a tvorivosť, ale v prípadoch, kedy je to opodstatnené, použijeme aj metódy reprodukčné, kopírovacie, technické pomôcky ,ale prihliadame na individuálne smerovania žiakov. Výber závisí od tematického celku, konkrétnej úlohy, námetu a techniky.

Napriek skupinovému vyučovaniu sa predpokladá vyhranená individuálna práca učiteľa s jednotlivými žiakmi v skupine.

* 4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie) poprípade 12 hodín ročne v rozširujúcich disciplínach v každom ročníku

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 54

CIELE:

Esteticko-výchovná kompetencia predmetu sa svojím cieľom orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj s ďalšími zložkami výchovy.

Hlavným cieľom je výchova ku tvorivosti. Takáto výchova má význam pre jednotlivca ale aj pre spoločnosť. Výtvarná výchova podnecuje v človeku harmóniu vďaka komplexnosti svojich zložiek.

senzibilita, racionalita, intuícia, intelekt, fantázia, temperament, vedomé i nevedomé duševné aktivity. V tomto ročníku sa zameriavame na hlbšie motivácie a zasadenie poznatkov žiaka do širších spoločenských súvislostí. V tomto ročníku sa zameriavame na utuženie vôľových a výkonových charakteristík žiaka, stále dbajúc na vek.

V obsahu zohľadňujeme proporčnosť zastúpenia jednotlivých technických disciplín – kresba,maľba,grafika,priestorové vytváranie, zapojením súčasných elektronických médií,filmu a videa .

OBSAH:V ôsmom ročníku končí I.stupeň základného štúdia. Obsah tvorí, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch, výuka, ktorá zdokonaľuje nadobudnuté zručnosti a dovoľuje tvorivé vyjadrenie žiakovej individuality.

Obsah možno charakterizovať aspektami- poznávanie výtvarného jazyka, prvky vo vzájomných vzťahoch,výtvarné operácie,zobrazovanie vizuálnej skutočnosti. Tieto aspekty sa vo vyučovacom procese môžu vzájomne prelínať,kombinovať,zlučovať. Obsahom vyučovania naďalej zostáva transponovanie osvojených myšlienok, názorov, techník a zručností do realizovaného diela.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

V tomto ročníku kulminuje suma vedomostí, výtvarných schopností v jednotlivých výtvarných disciplínach. Samostatná aj skupinová úloha je pre žiaka splniteľná.

Štúdium v základnom vzdelávaní končí samostatnou výtvarnou prácou s

vlastným výberom témy a spracovaním vo viacerých výtvarných technikách, výstavou samotných prác a ich obhajobou. K celkovému hodnoteniu záverečnej skúšky patrí aj preskúšanie z dejín umenia.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V tomto ročníku je rovnako dôležitá ako v predchádzajúcich motivácia, komunikácia, tieto možnosti doplníme podľa konkrétnych situácií. Voľba metód by mala umožniť žiakom seberealizáciu a tvorivosť, sprístupniť všetky možnosti seberealizácie a naplnenia úlohy úspešného zavŕšenia základného štúdia v záverečnej prezentácii.

Napriek skupinovému vyučovaniu sa predpokladá vyhranená individuálna práca učiteľa s jednotlivými žiakmi v skupine.

5. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0 (skupinové vyučovanie)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 54

CIELE:

Predmet je zameraný na estetickú výchovu žiakov a ich rozvoj v estetickom cítení.

Hlavným cieľom predmetu je výchova ku tvorivosti žiakov, rozvoj v tvorivom myslení jednotlivca a jeho prínos pre spoločnosť.

Výtvarná výchova u človeka vyvoláva celú radu dojmov, ktoré sa navzájom nachádzajú v harmónii, vďaka komplexnosti svojich zložiek ako senzibilita, racionalita, intuícia, intelekt, fantázia, temperament, vedomé i nevedomé duševné stavy. V piatom ročníku sa zameriavame predovšetkým na motiváciu žiaka a jeho uvažovanie nad širšími spoločenskými súvislosťami. Rovnako sa zameriavame na utuženie vôľových a výkonových charakteristík žiaka, vzhľadom k jeho veku.

Počas školského roka si majú žiaci šancu vyskúšať a oboznámiť sa s rôznymi technickými disciplínami – kresbou, maľbou, grafikou, priestorovou tvorbou, zapojením súčasných elektronických médií, filmu a videa .

OBSAH:

V piatom ročníku druhej časti končí I. stupeň základného štúdia. Obsah je vytvorený a prispôsobený tak, aby zdokonaľoval žiakove zručnosti a rozvíjal naďalej jeho individualitu a osobnosť. Zároveň sa mnohí žiaci pripravujú na pokračovanie na stredných školách. Obsah a forma vzdelávania v tomto ročníku prihliada práve na túto skutočnosť.

Obsah možno vnímať pod pojmi poznávanie výtvarného jazyka, pozorovanie a skúmanie prvkov v ich vzájomnom vzťahu, výtvarné operácie, zobrazovanie vizuálnej realistickej, ale aj fiktívnej skutočnosti. Tieto aspekty sa vo vyučovacom procese môžu vzájomne prelínať a kombinovať.

Žiaci pomocou skúseností nadobudnutých na vyučovaní v kombinácii s ich vlastným uvažovaním a charakterom vytvárajú realizácie diel.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ

ŠTANDARDY VÝSTUPY: V tomto ročníku sa prepájajú a kryštalizujú

vedomosti žiakov v pojmáaní jednotlivých výtvarných disciplín. Žiaci sú schopní samostatne riešiť výtvarné úlohy, či už samostatne alebo v rámci skupinovej úlohy. Štúdium v základnom vzdelávaní končí samostatnou výtvarnou prácou s vlastným výberom témy a spracovaním vo viacerých výtvarných technikách, po konzultáciách s učiteľom. Nasleduje realizácia prác a na záver ich obhajoba. K celkovému hodnoteniu záverečnej skúšky patrí aj preskúšanie z dejín umenia.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Motivácia žiakov a individuálny prístup učiteľa sú v tomto ročníku dôležité. Učiteľ by mal voliť adekvátne typy komunikácie so žiakmi, aby maximalizoval ich pozitívne výsledky. Voľba metód by mala umožniť žiakom sebarealizáciu a tvorivosť, sprístupniť všetky možnosti sebarealizácie a naplnenia úlohy úspešného zavŕšenia základného štúdia v záverečnej prezentácii. Dobré výsledky sú závislé aj od kolektívu žiakov v triede a dobrej pracovnej atmosféry.

Rozšírené vyučovanie

2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Rozšírené štúdium je určené pre žiakov s vyššou mierou talentu a schopností. Je u nich predpoklad ďalšieho pokračovania- štúdium na umeleckej škole.

Vyučovanie je pararelné s druhou časťou prvého stupňa základného štúdia.

Rozšírenie vyučovania sa odráža hlavne v zobrazovaní reality, rozvoja fantázie, vlastné koncepty.

Štandardy

Žiaci po absolvovaní rozšíreného štúdia: sa tvorivo vyjadrujú v kresbe, maľbe, modelovaní, v grafike:

- vedia spracovať vlastné koncepty tvorivým spôsobom
- dokážu výtvarne reagovať na realitu a majú rôzne spôsoby vyjadrovania
- zvládnutie tvarov hlavy a postavy v kresbe, proporčné zvládnutie hlavy a postavy v modelovaní
- majú základné poznatky z umenia a architektúry

Obsah :

Prvý ročník druhej časti prvého stupňa

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou – farebná, tvarová harmónia

Zobrazovanie reality – vecné štúdie

Portrét a autoportrét

Rozvoj fantázie – farebné cvičenia, farebné kompozície

Fantastické témy alebo spôsoby realizácií navrhnuté žiakmi

Podnety z výtvarného umenia – parafrázy, posuny...

Druhý ročník druhej časti prvého stupňa

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou – perspektíva, protiklady

Zobrazovanie reality – vecné štúdie, portrét, zátišie, pohyb

Rozvoj fantázie –

- farebné a kresebné kompozície, ilustrácie
- spôsoby realizácií navrhnuté žiakom
- spolupráca učiteľa a žiaka na vzniku nových tém a kombinácií

Podnety z výt.v.umenia – diskusia o vybraných dielach umenia

Výtvarné reakcie / interpretácie vybraných výtvarných diel

Tretí ročník druhej časti prvého stupňa

Zobrazovanie reality:

- kresebné štúdie / architektúra, interiér, hlava, postava/
- modelovanie / čo je socha,čo je skulptúra/,hlava,figura

Rozvoj fantázie:

- výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov
- fantazijné témy alebo spôsoby realizácií navrhnuté žiakom

Podnety z výt.v.umenia:

- diskusia o vybraných dielach súčasného umenia
- výtvarné reakcie / interpretácie vybraných výtvarných diel/

Štvrtý ročník druhej časti prvého stupňa

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kompozícia tvarov hranatých,oblých, kontrastov, povahy ľudí /abstraktná kompozícia/

- Zobrazovanie reality:

- kresliarske cvičenie

- vecné štúdie: zátišie, figura /proporcie, detaily/, štúdia portrétu / detaily,výraz/

-rozširujúce kresliarske cvičenia

Rozvoj fantázie:

- témy a spôsoby realizácii navrhnuté žiakom
- spolupráca učiteľa a žiaka na vzniku nových tém kombinácii techník
- inovácie predmetov z celého spektra umenia / stoličky, nástroje-hud./

Podnety z výtvarného umenia:

- návšteva výstavy,galérie s diskusiou o videných artefaktoch
- výtvarné reakcie /interpretácie diel/
- výtvarné reakcie /interpretácia architektúry /galeria,dom/

Všetky ročníky v podstate rovnako nastavené. Rozdiel je vo veku, v skúsenosti s technikami a vnímaní reality.V poslednom ročníku dôraz na vybraný odbor umeleckej strednej školy,o ktorý sa absolvent uchádza.

Piaty ročník druhej časti prvého stupňa

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou
- vlastné experimentovanie s vyjadrovacími prostriedkami

Zobrazovanie reality:

- štúdie portrétu/ stavba,proporcie,výraz,technika/
  - štúdia portrétu 3D / viacpohľadovosť,proporcie/ modelovanie
  - Fantázia, tvorba vlastných konceptov: vlastné návrhy a realizácie konzultované s učiteľom
- Podnety z výtvarného umenia : experimentovanie s výtvarnými štýlmi
- základné témy požadované na talentových skúškach umeleckej školy